

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

18–22. novembar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Novembar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 22. 11. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.969,34	1,68%	31,00%
Dow Jones Industrial	SAD	44.296,51	1,96%	25,58%
NASDAQ	SAD	19.003,65	1,73%	33,21%
Dax 30	Nemačka	19.322,59	0,58%	21,09%
CAC 40	Francuska	7.255,01	-0,20%	-0,08%
FTSE 100	Velika Britanija	8.262,08	2,46%	10,61%
NIKKEI 225	Japan	38.283,85	-0,93%	14,44%
Shanghai Composite*	Kina	3.267,19	-1,91%	7,35%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	1,99%	-12,9	-105,7
	10y	2,24%	-11,4	-37,9
Francuska	2y	2,21%	-11,4	-114,9
	10y	3,04%	-3,9	-13,9
Španija	2y	2,27%	-11,3	-119,9
	10y	2,97%	-8,4	-64,8
Italija	2y	2,44%	-13,0	-120,6
	10y	3,50%	-5,2	-88,5
UK	2y	4,33%	-7,4	-39,1
	10y	4,39%	-8,5	12,9
SAD	2y	4,38%	7,1	-52,4
	10y	4,40%	-3,9	-0,3
Kanada	2y	3,35%	20,0	-107,7
	10y	3,42%	14,7	-28,5
Japan	2y	0,59%	3,7	54,8
	10y	1,08%	1,4	36,1
Kina	2y	1,39%	-1,5	-102,9
	10y	2,07%	0,5	-62,6

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0419	-1,23%	-4,47%	USD/EUR	0,9598	1,24%	4,67%
EUR/GBP	0,8315	-0,47%	-4,45%	USD/GBP	0,7980	0,77%	0,00%
EUR/CHF	0,9309	-0,49%	-3,41%	USD/CHF	0,8935	0,74%	1,10%
EUR/JPY	161,24	-0,93%	-1,19%	USD/JPY	154,76	0,31%	3,44%
EUR/CAD	1,4562	-1,96%	-2,52%	USD/CAD	1,3977	-0,74%	2,04%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,17%	0,3	-73,4	4,57%	0,0	-74,0	4,70%	0,0	-48,8	0,96%	0,1	-74,6
1M	3,08%	1,3	-76,0	4,59%	-2,2	-75,4	4,71%	-0,2	-49,8	0,95%	0,3	-74,9
3M	3,02%	2,4	-93,4	4,52%	3,0	-85,9	4,68%	-0,3	-56,1	1,05%	-1,9	-66,0
6M	2,77%	2,2	-129,2	4,44%	4,5	-94,0	4,59%	-1,3	-69,0	1,17%	-1,9	-50,0
12M	2,49%	1,4	-154,5	4,30%	5,7	-93,3	4,43%	-3,1	-78,8	1,40%	-1,4	3,3

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	3,25	-0,25	17.10.24	12.12.24	3,00
Federalne rezerve SAD	4,50–4,75	-0,25	07.11.24	18.12.24	4,50–4,75
Banka Engleske	4,75	-0,25	07.11.24	19.12.24	4,75
Banka Kanade	3,75	-0,50	23.10.24	11.12.24	3,50
Narodna banka Švajcarske	1,00	-0,25	26.09.24	12.12.24	0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 1,23% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0335 do 1,0610 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0419 do 1,0591 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak su zvaničnici ECB-a Nagel i De Gindos istakli da su zabrinuti oko negativnih uticaja koji bi visoke uvozne carine SAD mogle imati na privredni rast i inflaciju u zoni evra. Kurs EUR/USD se na kraju dana našao na nivou od 1,0591 američki dolar za evro, što ujedno predstavlja najviši nivo na zatvaranju tokom nedelje.

U utorak su ukrajinske snage izvršile napad projektilima unutar teritorije Rusije, dok je istovremeno predsednik Rusije Putin potpisao dekret kojim se Rusiji dozvoljava upotreba nuklearnog oružja kao odgovor na konvencionalni napad na njenu teritoriju. Eskalacija sukoba dovela je do jačanja dolara, kao valute sigurnog utočišta. Međutim, nakon što je ministar spoljnih poslova Rusije Lavrov izjavio da će uraditi sve što je u njegovoj moći kako bi se izbegao nuklearni rat, kurs EUR/USD je delimično nadomestio gubitke zabeležene s početka dana. Tokom dana objavljen je podatak o stopi rasta zarada u Nemačkoj, koja je u trećem tromesečju iznosila 8,8%, što predstavlja najveći zabeležen rast od 1993. godine.

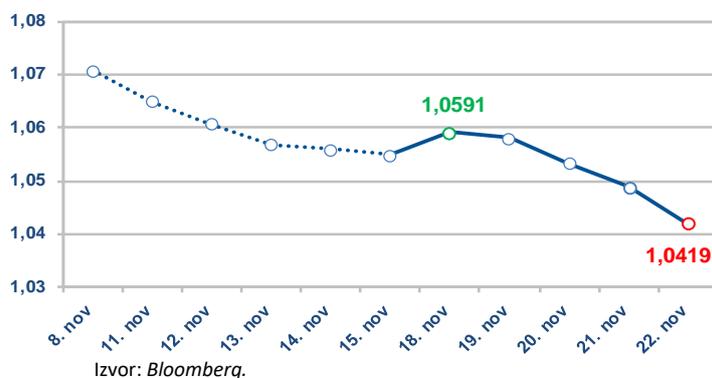
U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 1,23%, pa se kurs EUR/USD našao na najnižem nivou u prethodne dve godine

U sredu je dolar nastavio da jača prema evru, nakon izjava pojedinih zvaničnika FED-a, koje su smanjile tržišna očekivanja intenzivnijeg smanjenja kamatnih stopa. Predsednik FED-a iz Njujorka Vilijams izjavio je da se inflacija još uvek ne nalazi na nivou cilja, iako je ostvaren znatan napredak i dodao da očekuje postepeno smanjenje kamatnih stopa do kraja 2025. godine. Predsednica FED-a iz Bostona Kolins rekla je da je veoma važan tempo smanjenja kamatnih stopa kako bi se izbeglo ugrožavanje napretka putanje inflacije ka ciljanom nivou ili slabljenje tržišta rada. Tokom dana objavljen je i podatak o godišnjem rastu pregovaranih zarada u zoni evra, koji je ubrzao na 5,42% u trećem tromesečju (u poređenju sa 3,54%, koliko je iznosio tri meseca ranije), čime je zabeležen najveći godišnji rast od 1999. godine, kada je uveden zvanični kurs evra.

U četvrtak je dolar ojačao prema evru nakon što je objavljen podatak o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je tokom nedelje koja se završila 16. novembra smanjen sa 219 hiljada na 213 hiljada, čime se našao na najnižem nivou od sredine aprila, dok se očekivalo da se poveća na 220 hiljada.

U petak je evro oslabio nakon što su objavljeni novembarški podaci o kompozitnim PMI indeksima u zoni evra i Nemačkoj bili ispod očekivanja. Kompozitni PMI indeks u zoni evra u novembru je smanjen sa 50,0 na 48,1, dok je komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena sa 51,6 na 49,2, a ukupni PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je sa 46,0 na 45,2.

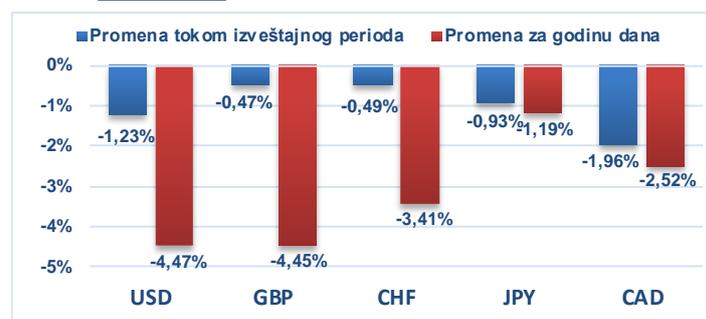
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Kompozitni PMI indeks u Nemačkoj u novembru je smanjen sa 48,6 na 47,3, dok je komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena sa 51,6 na 49,4, a ukupni PMI indeks proizvodnog sektora povećan je sa 43,0 na 43,2. S druge strane, dolar je dodatno ojačao nakon što je objavljen podatak o kompozitnom PMI indeksu za SAD, koji je u novembru povećan sa 54,3 na 55,3, dok je komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana sa 55,0 na 57,0, a ukupni PMI indeks proizvodnog sektora povećan je sa 48,5 na 48,8.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0419 američkih dolara za evro, što je ujedno i najniža vrednost na zatvaranju za izveštajni period.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD su na najkraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni, porasli su na delu krive od jedne do tri godine, dok su na dužim ročnostima smanjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 7 b.p., na 4,38%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 4 b.p., na 4,40%.

Tokom prvog dela posmatranog perioda, prinosi su zabeležili pad nakon što je eskalacija sukoba u Ukrajini povećala tražnju za klasama sigurne aktive. Ipak, u drugoj polovini nedelje prinosi su uglavnom porasli, kako su ekonomski podaci nastavili da ukazuju na snažnu privrednu aktivnost i otporno tržište rada SAD.

Kompozitni PMI indeks za SAD prema preliminarnim podacima za novembar, povećan je sa 54,1 na 55,3, dok je očekivan blaži rast, na 54,3. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 55,0 na 57,0, dok je očekivano da ostane zadržana na 55,0. Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena je sa 49,2 na 46,3, dok je ukupni PMI indeks proizvodnog sektora povećan sa 48,5 na 48,8.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 16. novembra smanjen je sa 219 hiljada na 213 hiljada (revidirano sa 217 hiljada), čime se našao na najnižem nivou od sredine aprila, dok se očekivalo da iznosi 220 hiljada. Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji povećan je sa 1,872 mln na 1,908 mln, čime se našao na najvišem nivou u prethodne tri godine, dok se očekivalo da iznosi 1,880 mln.

Pokazatelj uslova poslovanja u oblasti koju pokriva FED iz Filadelfije u novembru je smanjen sa 10,3 na -5,5, čime se našao na najnižem nivou od avgusta ove godine, dok se očekivao manji pad, na 8,0. Pokazatelj novih porudžbina zabeležio je smanjenje sa 14,2 na 8,9, kao i pokazatelj obima isporuka, koji je smanjen sa 7,4 na 4,5. Pokazatelj nabavnih cena smanjen je sa 29,7 na 26,6, a pokazatelj prodajnih cena takođe je zabeležio pad, sa 17,9 na 14,3. Indikator koji se odnosi na zaposlenost povećan je sa -2,2 na 8,6.

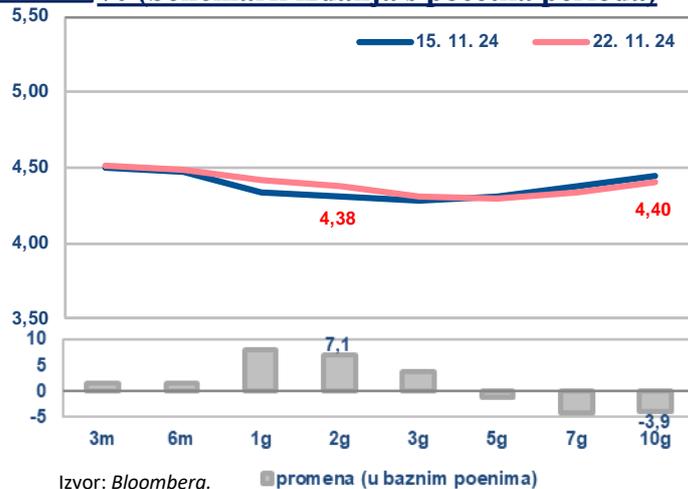
Kompozitni PMI indeks u SAD u novembru povećan sa 54,1 na 55,3, očekivan blaži rast na 54,3

Predsednik FED-a iz Njujorka Vilijams izjavio je da, iako je ostvaren napredak po pitanju dezinflacije, inflacija se još uvek ne nalazi na nivou cilja. Vilijams je istakao da hlađenje tržišta rada i dosadašnji pad inflacije pokazuju da je monetarna politika restriktivna, dodajući da očekuje postepeno smanjenje kamatnih stopa do kraja sledeće godine. Dodao je da, iako se uslovi na tržištu rada ublažavaju, ne postoje znaci recesije na horizontu.

Predsednica FED-a iz Bostona Kolins izjavila je da su potrebna dodatna smanjenja kamatnih stopa, ali da kreatori monetarne politike treba da postupaju pažljivo kako bi izbegli previše brzo ili presporo delovanje. Kolins je naglasila važnost uravnoteženja tempa smanjenja kamatnih stopa kako bi se izbeglo ugrožavanje napretka u smanjenju inflacije ili nepotrebno slabljenje tržišta rada. Takođe je istakla da bi buduće odluke trebalo da budu zasnovane na ekonomskim podacima, a ne na unapred određenom planu.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Nov.	54,3	55,3	54,1
Pokazatelj uslova poslovanja FED-a iz Filadelfije	Nov.	8,0	-5,5	10,3
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	16. nov.	220	213	219

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž cele krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 13 b.p., na 1,99%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 11 b.p., na 2,24%.

Prinosi su opali tokom nedelje, prvenstveno nakon objavljivanja kompozitnih PMI indeksa u zoni evra i Nemačkoj, koji su bili znatno ispod očekivanja, kao i usled eskalacije sukoba između Rusije i Ukrajine.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za novembar, smanjen je sa 50,0 na 48,1. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 51,6 na 49,2, a ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je sa 46,0 na 45,2. Očekivalo se da svi podaci ostanu na nepromenjenom nivou. Kompozitni PMI indeks i komponenta koja se odnosi na uslužni sektor našli su se na najnižem nivou od januara ove godine. Kompanije su manje optimistične u pogledu budućih izgleda, pa se sentiment našao na najnižem nivou od septembra 2023. godine.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku, prema preliminarnim podacima za novembar, smanjen je sa 48,6 na 47,3, koliko je iznosio u oktobru, dok se očekivao blagi rast (na 48,7). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 51,6 na 49,4, dok se očekivao blagi rast (na 51,7). Ukupni PMI indeks proizvodnog sektora povećan sa 43,0 na 43,2, a očekivalo se da ostane na nepromenjenom nivou. Kompozitni PMI indeks i komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjeni su na najniži nivo u prethodnih devet meseci.

Kompozitni PMI indeks u zoni evra iznosio 48,1 u novembru, čime se našao na najnižem nivou od početka godine

Godišnji rast pregovaranih zarada u zoni evra ubrzao je na 5,42% u trećem tromesečju u poređenju sa 3,54%, koliko je iznosio tri meseca ranije i zabeležio je najveći godišnji rast od 1999. godine, kada je uveden zvanični kurs evra. Znatno rast zarada u zoni evra prvenstveno je bio rezultat snažnog rasta zarada u Nemačkoj.

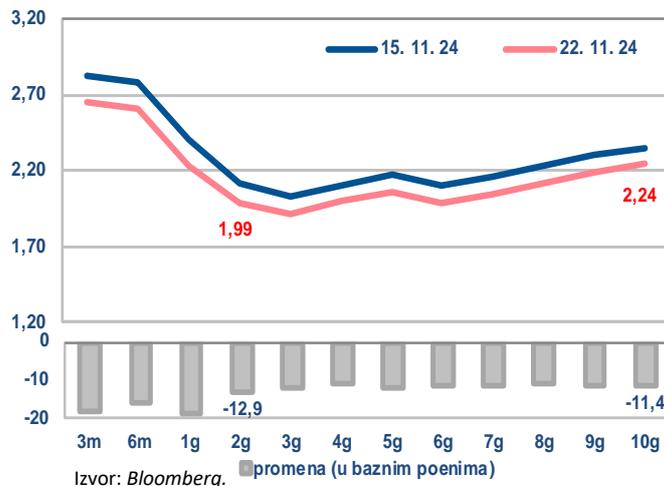
Godišnja stopa rasta zarada u Nemačkoj u trećem tromesečju iznosila je 8,8%, što predstavlja najveći zabeležen rast od 1993. godine. Ako se bonusi izuzmu iz obračuna, zarade su zabeležile godišnji rast od 5,6% u trećem tromesečju, što je znatno više nego u drugom tromesečju (4,2%).

Stopa rasta BDP-a u Nemačkoj, prema finalnim podacima, u trećem tromesečju je iznosila 0,1% u odnosu na prethodno tromesečju, dok se očekivao rast od 0,2%, kao u preliminarnoj proceni, nakon pada od 0,3% u prethodnom tromesečju. Godišnja stopa rasta BDP-a iznosila je -0,3%, dok je očekivan nešto manji pad (-0,2%), kao u preliminarnoj proceni, nakon što je na kraju prethodnog tromesečja BDP smanjen za 0,3%.

Zvaničnik ECB-a Nagel izjavio je da postoji pretnja od dalje fragmentacije globalne ekonomije, što bi moglo negativno uticati na privredni rast zemalja EU. Nagel je istakao da rast međunarodnih tenzija može dovesti do većih inflatornih pritisaka ili povećane volatilnosti u kretanju potrošačkih cena i dodao je da će ECB učiniti sve što je potrebno kako bi se održala cenovna stabilnost.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks za zonu evra	Nov.	50,0	48,1	50,0
Kompozitni PMI indeks za Nemačku	Nov.	48,7	47,3	48,6
Stopa rasta BDP-a u Nemačkoj, Y/Y, finalno	T3	-0,2%	-0,3%	-0,3%

Izvor: Bloomberg

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

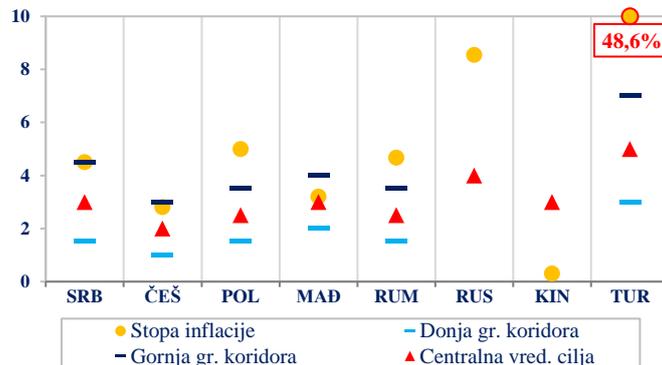
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	12. 12. 2024.	5,45
Češka (CNB)	4,00	-0,25	7. 11. 2024.	19. 12. 2024.	3,80
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	4. 12. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	17. 12. 2024.	6,25
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	15. 1. 2025.	6,25
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	26. 12. 2024.	48,50
Rusija (CBR)	21,00	2,00	25. 10. 2024.	20. 12. 2024.	-
Kina (PBoC)	1,50	-0,20	24. 9. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T4 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Turske je zadržala referentnu stopu na nivou od 50,00%, u skladu sa očekivanjima većine analitičara. Referentna stopa nalazi se na nepromenjenom nivou od marta 2024. godine. U saopštenju se navodi da postoji poboljšanje u kretanju cena i inflacionim očekivanjima. Ističe se da će monetarna politika ostati pooštrena koliko god je potrebno kako bi se obezbedilo smanjenje stope inflacije. Stopa inflacije u Turskoj je u oktobru iznosila 48,6% YoY, što je ispod nivoa iz septembra od 49,4% YoY i beleži smanjenje u petom uzastopnom mesecu. Analitičari očekuju da centralna banka u uslovima smanjenja stope inflacije u narednom periodu započne ciklus smanjenja referentne stope. Centralna banka Turske je revidirala naviše svoje prognoze za stopu inflacije za kraj 2024. i 2025. godine, na 44% YoY i 21% YoY, respektivno.

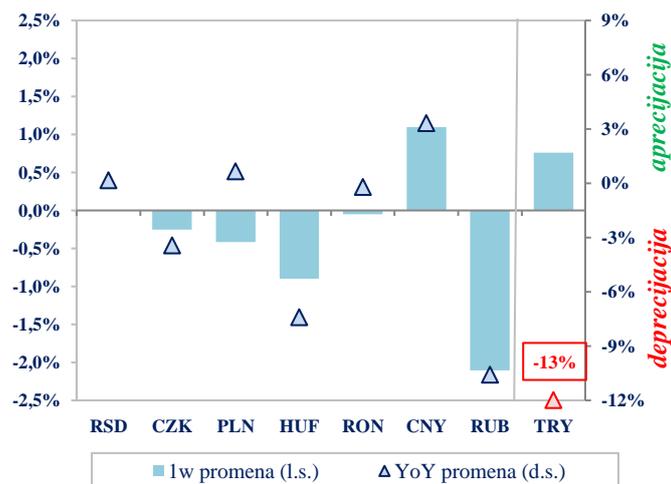
Guverner centralne banke Rusije Elvira Nabiulina istakla je da ne isključuje mogućnost da početak ciklusa smanjenja referentne stope bude započet u 2025. godini ako stopa inflacije nastavi da se smanjuje i u odsustvu eksternih šokova. Ona je navela da bi trebalo da trenutni nivo referentne stope (21,00%) omogući vraćanje stope inflacije (8,5% YoY u oktobru) u raspon 4,0–4,5% YoY naredne godine i njenu stabilizaciju blizu ciljane vrednosti od 4,0% YoY.

Bazna inflacija u Poljskoj u oktobru je iznosila 4,1% YoY, što je ispod nivoa iz septembra od 4,3% YoY i blago ispod očekivanja analitičara od 4,2% YoY. Na mesečnom nivou iznosila je 0,4% MoM, što je blago iznad nivoa iz septembra (0,3% MoM), ali neznatno ispod očekivanja analitičara (0,5% MoM).

U Kini su stope 1-year Loan Prime Rate i 5-year Loan Prime Rate (LPR) zadržane na nepromenjenom nivou od 3,10% i 3,60%, respektivno, što je očekivano od strane tržišnih učesnika. Ova odluka dolazi nakon što su u oktobru ove stope smanjene za po 25 b.p. Analitičari navode da je mala verovatnoća da će doći do dodatnog smanjenja kamatnih stopa u Kini do kraja godine, pri čemu ističu da postoji mogućnost njihovog smanjenja tokom 2025. godine.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,740	-1,0	-156,0
Češka	3,780	-9,3	-48,5
Poljska	5,452	-12,0	-2,4
Mađarska	6,354	-18,0	-56,4
Rumunija	7,124	12,8	8,8
Turska	27,500	-40,0	407,0
Kina	1,930	-1,7	-74,9

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od **5,61%** i kretala se u rasponu od 2.610,46 do 2.706,91 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

Najznačajniji faktori koji su uticali na rast cene zlata tokom izveštajne nedelje bili su: **napetost u odnosima Rusije i Zapada nakon dozvole odlazeće administracije predsednika SAD Bajdena da Ukrajina može koristiti američke rakete dugog dometa ATACMS za napade na rusku teritoriju; rast tražnje za zlatom nakon izjave predsednika Rusije da će se upotreba raketa dugog dometa zapadne proizvodnje smatrati direktnim napadom Zapada na Rusiju**, što će promeniti prirodu i razmere sukoba uz moguće nuklearne udare, kao i **očekivanje smanjenja nivoa referentne kamatne stope FED-a za 25 b.p. u decembru**, koje je takođe pojačalo privlačnost ulaganja u zlato.

Cena zlata zabeležila rast od 5,61% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.706,91 dolar po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata uticali su sledeći faktori: **najave nižeg poreskog opterećenja u SAD, koje su podstakle da se izdvojeni novac za ulaganje u zlato preusmeri za investiranje u drugu aktivu (akcije i kriptovalute); zabrinutost da će povećanje carina od strane nove administracije SAD uticati na pojačane inflatorne pritiske, što bi moglo podstaći FED da uspori tempo smanjenja kamatnih stopa naredne godine, kao i rast vrednosti američkog dolara.**

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa **brent od 5,81%**, koja se kretala u rasponu od 72,81 do 75,17 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

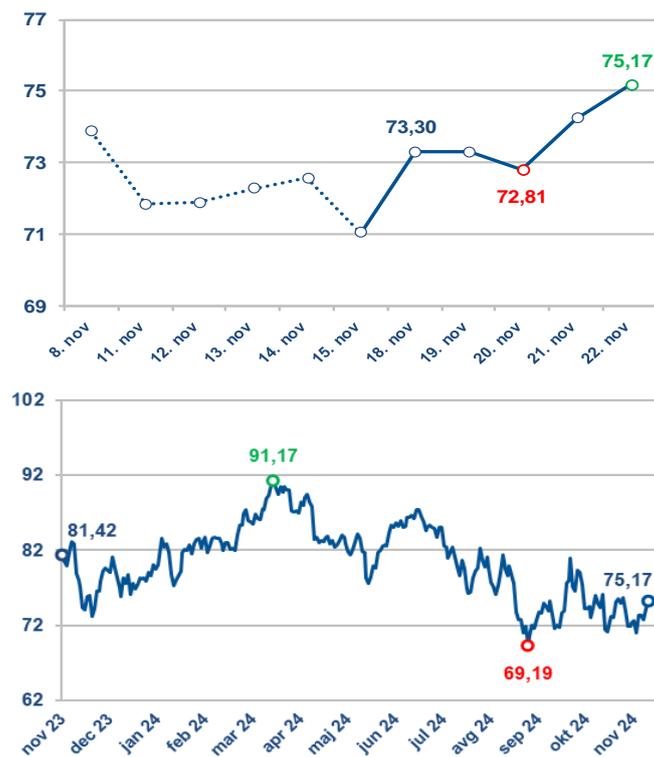
Na rast cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: **rast napetosti u odnosima Rusije i Zapada jer se Ukrajini dopušta da koristi rakete dugog dometa zapadne proizvodnje za napad na rusku teritoriju; mogući prekidi u snabdevanju naftom iz Rusije; vest da je Chevron smanjio dnevnu proizvodnju nafte u Kazahstanu za oko 30% ovog meseca zbog popravki; odluka norveške kompanije Equinor da zaustavi proizvodnju sa svog naftnog polja u Severnom moru zbog nestanka struje; povećanje novembarskog izvoza nafte iz SAD, najveće u poslednjih sedam godina, usled velike potražnje za gorivom u Meksiku i Brazilu, kao i znaci povećanja uvoza nafte u Kinu u novembru ali i dodeljenih kvota rafinerijama koje će 2025. godine prerađivati isporuke nafte iz Iraka i Saudijske Arabije.**

Cena nafte zabeležila rast od 5,81% i na kraju posmatranog perioda iznosila 75,17 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: **izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (EIA) i Američkog instituta za naftu (API) o povećanju nivoa zaliha sirove nafte u SAD; jačanje vrednosti američkog dolara, kao i povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.**

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.